

Na osnovu člana 58. stav (4) Zakona o upravljanju otpadom ("Službene novine Federacije BiH", broj 33/03, 72/09 i 92/17), Federalni ministar okoliša i turizma donosi

PRAVILNIK

O POSTUPANJU SA UREĐAJIMA I OTPADOM KOJI SADRŽE POLIHlorIRANA JEDINJENJA - PCB

I. OPĆE ODREDBE

Član 1.

Ovim pravilnikom propisuje se: sadržaj, izgled oznake i način označavanja uređaja koji sadrže polihlorirana jedinjenja PCB i prostorije ili postrojenja u kojima su smješteni, kao i dekontaminiranih uređaja; način odlaganja PCB ili PCB otpada, dekontaminacije uređaja koji sadrže PCB i metode ispitivanja sadržaja PCB; sadržaj prijave podataka i registra uređaja u upotrebi koji sadrže PCB i PCB otpad i sadržaj zahtjeva za izdavanje dozvole za dekontaminaciju uređaja koji sadrže PCB.

Član 2.

Učesnici u sistemu upravljanja sa uređajima i otpadom koji sadrže polihlorirana jedinjenja - PCB su:

- Federalno ministarstvo okoliša i turizma,
- Fond za zaštitu okoliša Federacije Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Fond),
- Kantonalna ministarstva za zaštitu okoliša (u daljem tekstu: kantonalno ministarstvo),
- Vlasnik uređaja i otpada koji sadrže polihlorirana jedinjenja - PCB.

Član 3.

- (1) Vlasnik uređaja i otpada koji sadrži polihlorovana jedinjenja je svako pravno ili fizičko lice, koje posjeduje polihlorovana jedinjenja, kao i otpad ili uređaj koji sadrži polihlorovana jedinjenja.
- (2) Dekontaminacija uređaja koji sadrži polihlorovana jedinjenja obuhvata sve postupke koji omogućavaju da se oprema, objekti, materijali i tečnosti kontaminirani polihlorovanim jedinjenjima ponovo koriste, recikliraju ili zbrinjavaju na bezbjedan način, a koji mogu uključivati i zamjenu, odnosno sve postupke kojima se tečnosti koje sadrže polihlorovana jedinjenja zamjenjuju odgovarajućim tečnostima koje ne sadrže polihlorovana jedinjenja.
- (3) Polihlorovana jedinjenja (PCB) su polihlorovani bifenili (PCB), polihlorovani terfenili (PCT), monometil-tetrahlordifenilmetani, monometil-dihlorodifenilmetani, monometil-dibromodifenilmetani ili bilo koja smjese koja sadrži neku od tih materijala u koncentraciji većoj od 0,005% masenog udjela, u skladu sa Zakonom o upravljanju otpadom ("Službene novine Federacije BiH", br. 33/03, 72/09 i 92/17), (u daljem tekstu: Zakon).
- (4) Zbrinjavanje PCB otpada su operacije D8, D9, D10, D13, i D15 sa liste D, (Prilog 1 ovog pravilnika).
- (5) PCB otpad je bilo koji PCB i/ili uređaj koji sadrži ili je kontaminiran PCB-om koji vlasnik odbacuje, namjerno ili mora odbaciti u skladu sa Zakonom.
- (6) Uređaj koji sadrži PCB je uređaj koji sadrži ili je sadržavao PCB-ove, uključujući transformatore, kondenzate, posude sa ostacima PCB-a i slične uređaje, koji nisu dekontaminirani, kao i uređaj koji može sadržavati PCB, ukoliko se ne utvrdi suprotno.

II. NAČIN I POSTUPAK UPRAVLJANJA UREĐAJIMA KOJI SADRŽE POLIHlorIRANA JEDINJENJA - PCB I OTPADOM KOJI SADRŽI PCB

Član 4.

- (1) Uređaj koji sadrži PCB, uređaj koji može da sadrži PCB, uređaj koji ne sadrži PCB, dekontaminirani uređaj i

prostorija ili postrojenje u kojem je smješten uređaj koji sadrži PCB označavaju se oznakama.

- (2) Oznake iz stava 1. ovog člana treba da budu vidljive i otporne na oštećenja, a podrazumijevaju:
 - 1) oznaku koja se postavlja na uređaj koji sadrži PCB, tekst oznake je crne boje ispisan na crvenoj osnovi, a dimenzije oznake su 10 cm · 10 cm,
 - 2) oznaku koja se postavlja na uređaj koji može da sadrži PCB, tekst oznake je crne boje na žutoj osnovi, a dimenzije oznake su 10 cm · 10 cm,
 - 3) oznaku koja se postavlja na uređaj sadrži PCB, tekst oznake je žute boje na zelenoj osnovi, a dimenzije oznake su 10 cm · 10 cm,
 - 4) oznaku koja se postavlja na dekontaminirani uređaj, tekst oznake je crne boje na bijeloj osnovi, a dimenzije oznake su 10 cm · 10 cm,
 - 5) oznaku koja se postavlja na vrata prostorije ili postrojenja u kojem je smješten uređaj koji sadrži PCB, tekst oznake je crne boje na žutoj osnovi, a dimenzije oznake su 16 cm · 16 cm,
- (3) Oznaka iz stava 2. tačka 4) ovog člana treba da sadrži podatke o dekontaminaciji uređaja i to:
 - 1) naziv zamjenske supstance,
 - 2) datum zamjene tečnosti,
 - 3) naziv fizičkog ili pravnog lica koje je izvršilo zamjenu tečnost,
 - 4) maseni udio (izražen u postotku) koncentracije PCB u staroj tečnosti,
 - 5) maseni udio (izražen u postotku) koncentracije PCB u novoj tečnosti,
- (4) Sadržaj i izgled oznaka koje se postavljaju na uređaj koji sadrži PCB, uređaj koji može da sadrži PCB, uređaj koji ne sadrži PCB, dekontaminirani uređaj, kao i oznaka za prostorije ili postrojenja u kojem je smješten uređaj koji sadrži PCB navedeni su u Prilogu 2. ovog pravilnika, koji čini njegov sastavni dio.

Član 5.

- (1) Postupanje sa uređajima koji sadrže PCB i otpadom koji sadrži PCB vrši se u skladu sa Zakonom.
- (2) Djelatnosti upravljanja PCB otpadom uključuju sakupljanje, transport, skladištenje, tretman i zbrinjavanje PCB otpada.
- (3) Djelatnosti iz stava 2. ovog člana obavljaju lica koja imaju izdatu dozvolu za upravljanje otpadom izdatu od strane kantonalnog ministarstva nadležnog za zaštitu okoliša ili okolišnu dozvolu izdatu od strane Federalnog ministarstva okoliša i turizma u skladu sa Zakonom.

Član 6.

- (1) Vlasnik uređaja koji sadrži PCB i PCB otpad preuzima sve mjere zaštite od požara u skladu sa Zakonom o zaštiti od požara i vatrogastvu ("Službene novine Federacije BiH", broj 64/09) propisima kojim se uređuje zaštita od požara.
- (2) Uređaji i otpad iz stava 1. ovog člana drže se odvojeno od ostalog otpada i zapaljivih materija.

Član 7.

Vlasnik predaje PCB otpad licima ovlaštenim za obavljanje djelatnosti upravljanja otpadom u skladu sa članom 5. ovog pravilnika.

Član 8.

- (1) Transport PCB otpada vrši se u skladu sa Zakonom i Pravilnikom o prekograničnom prometu otpada ("Službene novine Federacije BiH", br. 7/11, 39/15, 25/19 i 19/21).
- (2) Transport otpada iz stava 1. ovog člana prati dokument o kretanju opasnog otpada u skladu sa propisom kojim se uređuje kretanje opasnog otpada i uputstvo za njegovo popunjavanje.

Član 9.

Zbrinjavanje PCB otpada vrši se operacijama D8, D9 i D10, D12 i D15 u skladu sa D Listom (koja je u Prilogu 1. ovog pravilnika, koji čini njegov sastavni dio).

Član 10.

- (1) Vlasnik uređaja koji sadrži PCB obezbjeđuje da se transformatori i drugi uređaji sa masenim udjelom PCB iznad 0,05% dekontaminiraju tako da:
- 1) sadržaj PCB se smanji ispod 0,05 % masenog udjela, a po mogućnosti na nivo viši od 0,005% masenog udjela,
 - 2) zamjenska tečnost koja ne sadrži PCB predstavlja znatno manju opasnost,
 - 3) zamjenska tečnost ne sprječava kasnije zbrinjavanje PCB.
- (2) Oznake na transformatoru ili drugom uređaju iz člana 4. stav 2. tačka 1) ovog pravilnika, nakon dekontaminacije transformatora ili drugog uređaja, zamjenjuju se oznakom iz člana 4. stav 2. tačka 4) ovog pravilnika.

Član 11.

- (1) Uređaji, za koje se može pretpostaviti da je maseni udio PCB između 0,05% i 0,005%, dekontaminiraju se u skladu sa članom 10. stav 1. t. 2) i 3) ovog pravilnika i zbrinjavaju na kraju njihovog radnog vijeka.
- (2) Uređaji iz stava 1. ovog člana prije dekontaminacije, označavaju se oznakom iz člana 4. stav 2. tačka 2) ovog pravilnika, a nakon dekontaminacije oznakom iz člana 4. stav 2. tačka 4) ovog pravilnika.

Član 12.

- (1) Do trenutka dekontaminacije i zbrinjavanja, održavanje transformatora i drugih uređaja koji sadrže PCB može se nastaviti pod uslovom da su PCB, koje oni sadrže, u skladu sa tehničkim standardima ili specifikacijama izolacijskih svojstava, te da su transformatori i drugi uređaji u dobrom radnom stanju i da ne propuštaju PCB.
- (2) Ako uređaj koji sadrži PCB propušta tečnost, isključuje se iz dalje upotrebe, pakuje se radi sprečavanja daljeg curenja, te predaje na zbrinjavanje licu ovlaštenom za obavljanje djelatnosti upravljanja otpadom, uz preduzimanje mjera sanacije zahvaćenog područja, odnosno tla.

Član 13.

Mjerenje sadržaja PCB u naftnim derivatima (proizvodima), otpadnim uljima i izolacijskim tečnostima vrši se u skladu sa BAS EN 12766-1 i BAS EN 12766-2 standardima.

Član 14.

- (1) Vlasnik uređaja koji sadrži PCB treba da prijavi uređaje sa zapreminom PCB većom od 5 dm³.
- (2) Zapremina PCB iz stava 1. ovog člana, kod električnih kondenzatora odnosi se na cjelokupnu zapreminu svih njegovih pojedinih dijelova koji sadrže PCB.
- (3) Vlasnik uređaja iz stava 1. ovog člana registruje se u Informacioni sistem upravljanja otpadom na obrascu.
- (4) Obrazac iz stava 3. ovog člana najmanje sadrži podatke o:
- 1) vlasniku uređaja i
 - 2) djelatnosti vlasnika uređaja.
- (5) Vlasnik uređaja iz stava 1. ovog člana registruje uređaje koji sadrže PCB unošenjem podataka u Informacioni sistem upravljanja otpadom na obrascu.
- (6) Obrazac iz stava 5. ovog člana najmanje sadrži:
- 1) podatke o vlasniku uređaja koji sadrži PCB,
 - 2) podatke o lokaciji i detaljan opis uređaja koji sadrže PCB,
 - 3) podatke o skladištenju otpada od PCB,

4) plan dekontaminacije i zbrinjavanja.

- (7) Za uređaj čiji je maseni udio PCB od 0,05% do 0,005% u Informacioni sistem upravljanja otpadom unose se samo podaci iz stava 6.t.1), 2) i 3) ovog člana.

Član 15.

Plan iz člana 14. stav 6. tačka 4) ovog pravilnika sadrži:

- 1) podatke o uređajima koji sadrže PCB,
- 2) podatke o količini i sadržaju PCB u uređajima,
- 3) podatke o datumu i vrsti izvršenih ili utvrđenih postupaka za sprečavanje štetnog uticaja na okoliš,
- 4) opis postupka zamjene sadržaja i dekontaminaciji i
- 5) podatke o postupcima zbrinjavanja PCB.

Član 16.

Nakon dekontaminacije uređaja koji sadrži PCB, vlasnik uređaja dostavlja podatke o dekontaminaciji i zbrinjavanju uređaja, unošenjem podataka u Informacioni sistem upravljanja otpadom.

Član 17.

Vlasnik uređaja koji sadrži PCB podnosi kantonalnom ministarstvu podatke putem Informacionog sistema upravljanja otpadom i redovno obavještava kantonalno ministarstvo o svim promjenama podataka, u skladu sa Zakonom.

Član 18.

- (1) Fond, po uspostavljanju vodi registar uređaja u upotrebi koji sadrže PCB na osnovu podataka iz čl. 14. i 16. ovog pravilnika koje mu dostavlja vlasnik uređaja ili otpada kroz Informacioni sistem upravljanja otpadom.
- (2) Registar iz stava 1. ovog člana sadrži podatke o:
- 1) registarskom broju uređaja,
 - 2) vlasniku uređaja,
 - 3) uređajima i lokacijama.
- (3) Registar iz stava 2. ovog člana nalazit će se u Informacionom sistemu upravljanja otpadom.

Član 19.

- (1) Dekontaminaciju uređaja koji sadrži PCB obavlja lice na osnovu izdate dozvole za tretman, odnosno dekontaminaciju u skladu sa članom 5. ovog pravilnika.
- (2) Sadržaj zahtjeva za izdavanje dozvole iz stava 1. ovog člana uključuje, pored dokumentacije propisane članom 13. Zakona i dokumentaciju sa podacima o:
- 1) postupanju sa otpadom i ostacima po završetku dekontaminacije,
 - 2) uređajima koji mogu biti predmet dekontaminacije,
 - 3) vrsta kontrole i mjerama za sprečavanje štetnog uticaja na okoliš za vrijeme obavljanja postupaka dekontaminacije.

Član 20.

PCB otpad se izvozi, ukoliko nema tehničkih mogućnosti za njegovu dekontaminaciju i zbrinjavanje u skladu sa Zakonom.

III. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 21.

Lica ovlaštena za upravljanje PCB otpadom vode evidenciju o takvom otpadu i registruju se u Fondu u skladu sa Zakonom i Uredbom o Informacionom sistemu upravljanja otpadom ("Službene novine Federacije BiH", broj 97/18).

Član 22.

Ovaj Pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenim novinama Federacije BiH".

Broj 07-23-1166/15-1/18-3
02. novembra 2021. godine

Ministrica
Dr. Edita Đapo, s. r.

PRILOG 1.**POSTUPCI ZBRINJAVANJA OTPADA SA LISTE D:**

- D 1 Odlaganje otpada u ili na tlo (na primjer odlagalište itd.)
- D 2 Obrada otpada na ili u tlu (na primjer biološka razgradnja tekućeg ili muljevitog otpada u tlu itd.)
- D 3 Duboko utiskivanje otpada (na primjer utiskivanje otpada crpkama u bušotine, iscrpljena ležišta soli, prirodne šupljine itd.)
- D 4 Odlaganje otpada u površinske bazene (na primjer odlaganje tekućeg ili muljevitog otpada u jame, bazene, lagune itd.)
- D 5 Odlaganje otpada na posebno pripremljeno odlagalište (odlaganje u povezane komore koje su zatvorene i izolirane jedna od druge i od okoliša itd.)
- D 6 Ispuštanje otpada u kopnene vode isključujući mora/oceane
- D 7 Ispuštanje otpada u mora/oceane uključujući i ukapanje u morsko dno
- D 8 Biološka obrada otpada koja nije specificirana na drugom mjestu u ovim postupcima, a koja za posljedicu ima konačne sastojke i mješavine koje se zbrinjavaju bilo kojim postupkom D 1 – D 12
- D 9 Fizikalno-kemijska obrada otpada koja nije specificirana na drugom mjestu u ovim postupcima, a koja za posljedicu ima konačne sastojke i mješavine koje se zbrinjavaju bilo kojim postupkom D 1 – D12 (na primjer isparavanje, sušenje, kalciniranje itd.)
- D 10 Spaljivanje otpada na kopnu
- D 11 Spaljivanje otpada na moru (Ovaj je postupak zabranjen zakonodavstvom EU-a i međunarodnim konvencijama).
- D 12 Trajno skladištenje otpada (na primjer smještaj spremnika u rudnike itd.)
- D 13 Spajanje ili miješanje otpada prije podvrgavanja bilo kojem postupku navedenim pod D 1 – D 12, (ako nijedna druga oznaka D nije odgovarajuća, ova može obuhvatiti prethodne postupke prije odlaganja uključujući prethodnu preradu, primjerice, između ostalog, sortiranje, drobljenje, sabijanje, peletiranje, sušenje, usitnjavanje, kondicioniranje ili odvajanje prije podvrgavanja bilo kojem od postupaka navedenim pod D1 – D12)
- D 14 Ponovno pakiranje otpada prije podvrgavanja bilo kojem od postupaka D 1 – D 13 i
- D 15 Skladištenje otpada prije primjene bilo kojeg od postupaka zbrinjavanja D 1 – D 14 (osim privremenog skladištenja otpada na mjestu nastanka, prije skupljanja).

PRILOG 2.

OZNAKA ZA OZNAČAVANJE UREĐAJA KOJI SADRŽI PCB

OZNAKA ZA OZNAČAVANJE UREĐAJA KOJI MOŽE DA SADRŽI PCB

OZNAKA ZA OZNAČAVANJE UREĐAJA KOJI NE SADRŽI PCB**OZNAKA ZA OZNAČAVANJE DEKONTAMINIRANOG UREĐAJA****DEKONTAMINIRANI UREĐAJ**

Tečnost sa sadržajem PCB-a zamijenjena je:

- (naziv zamjenske supstance kojom je zamijenjena)

- dana..... (datum)

- od strane (naziv fizičkog ili pravnog lica)

Koncentracija PCB-a u:

- staroj tečnosti (maseni udio izražen u %)

- novoj tečnosti (maseni udio izražen u %)

**OZNAKA ZA OZNAČAVANJE PROSTORIJA ILI POSTROJENJA U
KOJEM SE NALAZI UREĐAJ KOJI SADRŽI PCB**

